

Süresiz vasi tayini

Gelecekteki şahsi ve yaşam şekli ile ilgili kararlar için önceden plan yaparken

Enduring Power of Guardianship - Turkish

Süresiz vasi tayini (*enduring power of guardianship*) oturacağınız yer ve göreceğiniz sağlık bakımı gibi konularda sizin (*donor*) adınıza şahsi ve yaşam şekli ile ilgili konularda karar verebilmesi için bir kişiyi vasi tayin ettiğiniz hukuki bir belgedir. Süresiz (*enduring*) demek bu tür kararları kendi kendinize veremeyecek hale geldiğiniz zaman bu yetkinin geçerli olmaya devam edeceği anlamına gelmektedir.

Nasıl uygulanır?

- Süresiz vasi tayini formunu doldurup, imzalayıp ve imzanızı da tasdik ettirirsiniz – böylece seçtiğiniz bir kişiyi vasi tayin edersiniz.
- Bu form üzerinde vasinize verdiğiniz yetkileri teker teker yazabilir ve vasinizin vereceği kararlardaki şartlarınızı belirtebilirsiniz.
- Vasiniz form üzerindeki kabul kısmını doldurarak vasi olmayı kabul ettiğini belirtir.
- Yetkisi siz kendi kararlarınızı veremeyecek hale geldiğinizde başlar.
- Vasinin verdiği kararlar yasalar önünde aynen sizin kendi verdiğiniz kararlar gibi geçerlidir.

Niçin birisine bu yetkiyi vereyim?

Herkese bir süresiz vasi tayini belgesi hazırlamasını tavsiye ederiz. Şayet ileride kendi kararlarınızı kendiniz veremeyecek duruma gelerseniz, sizin adınıza kimin karar vereceğini kontrol edebilmeyeniz tek yolu budur. Kendi kararlarınızı kendiniz verebilme yeteneğini Bunama hastalığı veya trafik kazasından kaynaklanan beyin yaralanması dolayısıyla kalıcı olarak kaybedebileceğiniz gibi bir hastalık nedeniyle geçici olarak da kaybedebilirsiniz.

Vasi ne tür kararlar verebilir?

Vasinize yaşamınız ile ilgili karar vermesi için dilediğiniz yetkileri verebilirsiniz. Örneğin, nerede yaşayacağınız, sağlık bakımınızın nasıl yapılacağı veya sizi kimlerin ziyaret edebileceği gibi konularda karar verebilmesi için yetki verebilirsiniz.

Bu form üzerinde seçmek isteyebileceğiniz yetki türlerine örnekler verilmiştir. Vasinizde bulunmasını istemediğiniz yetkileri çıkartabilirsiniz veya vasinize sınırsız yetki verebilirsiniz. Ayrıca bu yetkileri kullanma şekli üzerinde dilediğiniz sınırlamayı veya sizin adınıza karar verirken vasinin dikkate almasını istediğiniz tüm isteklerinizi belirtebilirsiniz. Vasiyi tayin etmeden önce isteklerinizi kendisiyle görüşmeniz iyi olur.

Süresiz vasi tayini belgesi mali ve hukuki kararların verilmesi için kullanılamaz. Bu konularda yetki verilmesi hakkında ayrıntılı bilgi için, aşağıdaki broşürümüzü okuyunuz. Süresiz vekaletname (mali konularda) (*enduring power of attorney (financial)*) veya Kontrolü Elinize Alın (*Take Control*) (bakınız aşağıda).

Vasimin kabul edemeyeceği sağlık bakımı/tıbbi tedavi kararları var mı?

Eğer siz vasinize sağlık bakımı ile ilgili kararları verme yetkisi verirseniz, tıbbi tedaviyi sizin adınıza kanul edebilir ancak tıbbi tedaviyi reddetmeye yetkisi yoktur. Eğer ayrıca süresiz vekaletname (tıbbi tedavi için) verdiğiniz bir vekil bulunuyorsa, bu vekil tıbbi tedavi ile ilgili kararlarda vasiden önce gelir (Süresiz vekaletname (tıbbi tedavi için) başlıklı broşüre bakınız).

Vasi aşağıdaki tıbbi müdahaleleri sizin adınıza kabul edemez (*consent*):

- kısırlığa neden olabilecek tıbbi müdahaleler
- hamileliğin sona erdirilmesi
- organ nakli için doku alınması

Bu tıbbi müdahalelerden herhangi birinin yapılmasından önce, vasi, karar alınması için VCAT'e başvurmak zorundadır.

Vasim bir tıbbi araştırma işlemine katılmam konusunda karar verebilir mi?

Evet. - *Rıza Beyanında Bulunamayan Hastalara Uygulanacak Tıbbi Araştırma - Sorumlu kişi* başlıklı bilgi metnine bakın. 18 yaşından büyükseniz ve vasi tayin edecek yeteneğe sahipseniz, bir vasi tayin edebilirsiniz.

Yetenek nedir?

Yetenek sahibi olmak demek ne yaptığınızı bilmek, yaptığınız eylemlerin sonucunu anlamak ve bilgi ve anlayışınıza göre karar vermek demektir. Süresiz vasi tayin etme yeteneğine sahip olup olmadığının testi yapılırken:

- Vasinin yetkilerini;
- Bu vasi tayini belgesinin şahsi ve yaşamla ilgili kararlar verme yeteneğini kaybetmeniz halinde geçerli olacağını;
- Yeteneğiniz olduğu sürece bu yetkileri iptal edebileceğinizi;
- Yeteneğinizi kaybettikten sonra bu yetkilerin kullanılmasını denetleyemeyeceğinizi anlayıp anlamadığınıza bakılır.

Yeterli yeteneğiniz yoksa, VCAT, gerekirse, sizin adınıza şahsi ve yaşamla ilgili kararlar verebilecek bir vasi tayin edebilir.

Vasinizi seçerken

Vasi olacak kişi 18 yaşından büyük ve vasi olma yeteneği olan bir kişi olmalıdır. Bu görevi kabul etmeleri koşuluyla, dilediğiniz kişiyi vasi tayin edebilirsiniz. Bu kişinin arzularınıza saygı göstereceğine güvendiğiniz bir kişi olması gerekir. Dilerseniz bir de yedek vasi (an alternative guardian) tayin edebilirsiniz. Yedek vasi sadece birinci vasinin bu görevini yapamadığı hallerde sizin adınıza karar verebilir.

Vasi, sizi vasiyi tayin ettiğiniz zamanda size bakım, tıbbi tedavi veya kalacak yer bakımında bulunan bir kişi olamaz.

Vasinin sorumlulukları

Vasi:

- arzularınızı dikkate almalıdır
- çıkarlarınızı gözeterek hareket etmelidir
- mümkün olduğunca, sağlam olsaydınız vereceğiniz kararın aynısını vermelidir.

Vasi tayin eden kişi öldüğünde, süresiz vasi tayini belgesi sona erer.

Süresiz vasi tayini belgesini nasıl hazırlayabilirim?

Süresiz vasi tayini belgesinin hazırlanması kolaydır. Bir avukat tarafından hazırlanması gerekmez.

Formlar çoğu gazete bayiiilerinde ve adli kırtasiye dükkanlarında satıldığı gibi web sitemizden de yüklenebilir.

Formun imzalanmasına şahitlik yapacak kişiler sizin, vasi tayin eden kişi olarak, ne yaptığınızı bildiğinizden (yeteneğiniz olduğundan) emin olmalıdır. Şahitlik yapabilecek kişiler sınırlandırılmıştır.

Yeteneğiniz konusunda bir soru işareti varsa, bağımsız bir doktor raporu alınmalıdır.

Size yardımcı olmak için, Halk Sözcüsü Bürosu (Office of the Public Advocate) Kontrolü Elinize Alın - Vekaletname ve Vasi Tayini Belgesi Hazırlama Rehberi (Take Control - A Guide to Powers of Attorney and Guardianship) adında bir kendi kendine vekaletname hazırlama seti bastırılmıştır.

Fikrimi değiştirsem ne olur?

Vasi tayini belgesini dilediğiniz zamanda iptal (revoke) edebilirsiniz. Ancak vasi tayininin iptal edilmesinin doğuracağı sonuçları anlamanız gerekir. Süresiz vasi tayininin İptali (*Revocation of appointment of enduring guardian*) formunu doldurarak bir kopyasını vasinize vermelisiniz. Kontrolü Elinize alın (Take Control) başlıklı broşüre bakın ya da websitemizi ziyaret edin.

Koruyucu tedbirler

Vasi tayin formunu her hangi bir yere kaydettirmeniz veya her hangi bir yere göndermeniz gerekmez. Formun aslını güvenli bir yerde muhafaza ediniz ve günlük işlerde kullanmak için tasdikli bir kopyasını bulundurunuz.

Vasiniz sizin çıkarlarınızı gözetir bir şekilde hareket etmiyorsa, VCAT süresiz vasi tayin belgesini iptal edebilir veya askıya alabilir. Sizin durumunuzdan gerçekten endişe duyan her hangi bir kişi VCAT'e başvurarak vasinizin hareketlerinin incelenmesini isteyebilir. VCAT'ın 24 saat hizmet sunan acil servisi bulunmaktadır ve vasi tayini belgesinin iptal edilmesi halinde yaşam şekli ile ilgili kararların verilmesi için bir vasi tayin edebilir. Tavsiye ve daha fazla bilgi almak için Halk Sözcüsü Bürosunu (Office of the Public Advocate) arayınız.

Vasilere tavsiye

Her hangi bir durumda vasi ne yapacağından emin değilse, yardım için Halk Sözcüsü Bürosuna veya VCAT'e başvurabilir.

Halk Sözcüsü Bürosu (Office of the Public Advocate) kanunla kurulmuş, bağımsız bir organdır ve özürülü Victorialıların çıkarlarının, haklarının ve onurlarının korunması görevini yerine getirmektedir. Sözcülük, vasi tayini, vekil tayini (süresiz vasilik dahil) ve tıbbi tedavisi ve dış tedavisine izin verilmesi konularında yardım sağlamaktadır.

Halk Sözcüsü bürosu iki gönüllü programı sunmaktadır; birincisi Toplum Ziyaretçileri Programı (Community Visitors Program) ve diğeri de Bağımsız Üçüncü Şahıs (Independent Third Persons) Programıdır. Toplum Ziyaretçileri Programı yardıma muhtaç kişilerin haklarını korumak amacıyla özürülü kişilere sunulan hizmetlerin kalitesini denetlemektedir. Bağımsız Üçüncü Şahıs programı ise polis ile bir işi olan zihinsel özürülü kişilere destek sağlamaktadır.

Ayrıntılı bilgi için www.publicadvocate.vic.gov.au sitesini ziyaret ediniz ya da danışma servisimizi arayınız **ücretsiz 1300 309 337 (yerel telefon ücreti karşılığında)**